

नचमुपोत्थितइवपुनःसंसरतीत्याह सोऽपिसएवपुरुषः तस्मिन्महिम्निब्रह्मरूपेअवसितः अवसानंनिष्ठांप्राप्तः कयामनसोनिवृत्त्या चरमयाऽवि
द्यारहितयेतिसुषुप्ताद्विशेषः तत्रस्यविद्याऽस्तिनन्विदानीम् अत्रहेतुः एतयायोगाभ्यासकृतयेत्यर्थः नन्वेवमपिसुखदुःखयोरालम्बनमत्वेकुतोब्रह्मैक्यं
तत्राह दुःखयोः सुखदुःखयोर्हेतुत्वंभोक्तृत्वंयत्पूर्वमासीत् तदपिअसतिअविद्याकृतेकर्तरि अहंकारेविधत्ते तन्निष्ठमेवपश्यतीत्यर्थः यतः उपल
ब्धपरात्मकाष्ठः अपरोऽक्षीकृतात्मतत्त्वः ॥ ३६ ॥ तस्यजीवन्मुक्तिमाह देहंचेतिद्वाभ्याम् चरमउक्तलक्षणःसिद्धोदेहमपिनविपश्यति कुतःसु
खदुःखे आसनादुत्थितमुत्थायतत्रैवस्थितं तत्स्थानादपेतंततोदैववशात्पुनरपिउपेतंवा नविपश्यति यतः स्वरूपंप्राप्तः यतोदेहात्स्वरूपमध्यगमत्
तंदेहमितिवा सतोप्यननुसंधानेदृष्टांतः वासःपरिकृतंकटितटेपरिवेष्टितं स्थितंगतंवामदिरामदेनांधोयथानपश्यतीति ॥ ३७ ॥ ननुतर्हिदेहस्य

सोप्येतयाचरमयामनसोनिवृत्त्यातस्मिन्महिम्न्यवसितःसुखदुःखवात्ये॥ हेतुत्वमप्यसतिकर्तरिदुःखयोर्य
त्स्वात्मन्विधत्तउपलब्धपरात्मकाष्ठः ॥ ३६ ॥ देहंचतनचरमःस्थिरमुत्थितंवासिद्धोविपश्यतियतोऽध्यगम
त्स्वरूपम्॥ देवादुपेतमथदैववशादपेतंवासोयथापरिकृतंमदिरामदांधः ॥ ३७ ॥ देहोपिदैववशागःखलुकर्म
यावत्स्वारंभकंप्रतिसमीक्षतएवसासुः ॥ तंसप्रपंचमधिरूढसमाधियोगःस्वाप्नंपुनर्नभजतेप्रतिबुद्धवस्तुः ॥
॥ ३८ ॥ यथापुत्राच्चवित्ताच्चपृथङ्मर्त्यःप्रतीयते ॥ अप्यात्मत्वेनाभिमतादेहादेःपुरुषस्तथा ॥ ३९ ॥ यथोल्मु
काद्विस्फुलिंगाद्भूमाद्वापिस्वसंभवात् ॥ अप्यात्मत्वेनाभिमतात्तदग्निःपृथगुल्मुकात् ॥ ४० ॥

कथंप्रवृत्तिनिवृत्तीजीवनंच तत्राह देहोऽपीति दैवंपूर्वसंस्कारस्तद्वशेनगच्छन् यावत्स्वारंभकंकर्मास्ति तावत्प्रतिसमीक्षतेजीवत्येव सासुःसंद्रियः
ननुतर्हितस्मिन्पुनःसंगःस्यात्तत्राह तंदेहंस्वामदेहादितुल्यं सप्रपंचंपुत्रादिसहितंपुनर्नभजते अहंममेतिनाभिमन्यते आरूढःप्राप्तःसमाधिपर्य
तोयोगोयेन अतएवप्रतिबुद्धंवस्तु आत्मतत्वं येनसः ॥ ३८ ॥ प्रतिबोधप्रकारमाहषड्विः यथेति अतिस्नेहवशादात्मत्वेनाभिमतादपिपुत्रादेः म
र्त्यः पित्रादिः पुरुषोदेहादेर्द्रष्टा ॥ ३९ ॥ पृथगवस्थानाभावेऽपिभेदंसदृष्टांतमाह यथोल्मुकादिदानींज्वलतःकाष्ठात् स्वसंभवात् अग्नेःसंभूता
त् आत्मत्वेनअग्नेःस्वरूपत्वेनाभिमतादपि अत्यन्ताविवेकिनोहिधूमेऽप्यग्न्यभिमानोऽस्ति उल्मुकात्पूर्वसिद्धादपितद्वाहकः प्रकाशकश्चाग्निः पृ
थगेव ॥ ४० ॥